

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

BLAHOVÁČEK

(zpracován podle RVP ZV)

Údaje o škole

Název školy

Adresa školy

Jméno ředitele

Kontakty

Základní škola Bratří Čapků Úpice

Komenského 151, 542 32 Úpice

Mgr. Martin Zakouřil

telefon: 499 881 138, 499 884 875

e-mail: blahovkaupice@volny.cz; zakouril@zsbcupice.cz

web: zsbcupice.cz

Zřizovatel

Název zřizovatele

Adresa zřizovatele

Kontakty

Město Úpice

Pod Městem 624, 542 32 Úpice

telefon: 499 781 533, 499 859 062

e-mail: mupice@volny.cz

web: upice.cz

Přílohy: 1) Standardy pro základní vzdělávání

Platnost dokumentu (verze č. 10): od 1. září 2023

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Bratří Čapků Úpice je menší městská škola s velmi dlouhou tradicí. Založena byla již v roce 1891. Jejimi nejznámějšími žáky byli bezesporu Karel a Josef Čapkovi, jejichž jména se stala součástí oficiálního názvu školy. Je úplnou školou, která poskytuje základní vzdělání přibližně 250 žákům (z toho 20% dojíždějících z okolních obcí). Součástí školy je školní družina a školní klub.

Umístění školy

Škola se nachází v historické části města blízko náměstí. Skládá se ze dvou propojených historických budov. V 70. letech pak byla vedle školy přistavěna tělocvična.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří přibližně 20 učitelů a 3 vychovatelky. Ve sboru jsou pouze 4 muži. Kromě vychovatelek má většina pedagogů odpovídající vysokoškolské vzdělání, případně si vzdělání doplňují. Ve škole pracuje také několik asistentů pedagoga. Většina učitelů se pravidelně vzdělává v rámci DVPP. Na škole pracuje jeden speciální pedagog, několik dyslektických asistentek a dvě logopedické asistentky. V pedagogickém sboru jsou nejen zkušené učitelé s dlouholetou praxí, ale i mnoho mladých pedagogů. Učitelé na naší škole jsou velmi aktivní. Kromě výuky mnoho z nich vedou zájmové kroužky nebo organizují různé mimoškolní akce.

Dlouhodobé projekty

Od ledna 2017 se naše škola pravidelně zapojuje do výzev „Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování“ (Šablony I, II, III). V roce 2021 získala škola dotaci na projekt „Digitalizace jazykové učebny“. Od ledna 2023 plánuje zapojení do Operačního programu Jan Amos Komenský.

Spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci žáků a dalšími sociálními partnery

Školská rada byla zřízena koncem roku 2005 a vzájemná spolupráce se školou je dobrá a bez problémů. Škola organizuje dvakrát do roka třídní schůzky. Speciální seznamovací třídní schůzky organizujeme koncem září pro zákonné zástupce žáků 1. tříd a v polovině listopadu pro zákonné zástupce žáků 9. tříd, která je zaměřena na volbu SŠ a SOU. Každý vyučující má pro potřeby zákonných zástupců (případně žáků) svoje konzultační hodiny. Po vzájemné domluvě s vyučujícím mohou samozřejmě zákonní zástupci navštívit školu i v jiném čase. V případě, že se u žáka vyskytnou vážnější problémy v chování či prospěchu, třídní učitel okamžitě zákonné zástupce informuje nebo si je zve na mimořádnou schůzku do školy. Přibližně měsíc před koncem pololetí jsou zákonní zástupci žáků, kterým hrozí nedostatečná z některého předmětu, o dané skutečnosti písemně informováni. Vedení školy, výchovný poradce a školní preventista také úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP Trutnov a se Sociálně – správním odborem v Úpici i v Trutnově. Kontaktujeme i psychology a psychiatry, pokud mají v péči naše žáky. Výborně také vzájemně spolupracujeme s mateřskými školami nejen z Úpice, ale i z okolních menších obcí. Dobrou spolupráci jsme navázali s knihovnou Města Úpice, která pro nás pořádá různé besedy.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Základním cílem všech zaměstnanců školy je vychovávat slušné, samostatné a cílevědomé žáky se základním všeobecným přehledem ve všech vzdělávacích oblastech. Chceme, aby se naši žáci uměli učit a získané znalosti a dovednosti uplatnili v praxi. Za důležité považujeme získání základních jazykových dovedností v mateřském jazyce, rozvoj komunikace v cizím jazyce, získání základních dovedností pro práci s digitální technikou a aplikaci matematické gramotnosti v reálném životě. Další důležitou součástí vzdělávání je nácvik vzájemné tolerance a empatie, získávání hodnot a postojů. Jedním z hlavních cílů školy je i výchova ke zdravému životnímu stylu a rozvoj sportovních aktivit žáků. Prioritou školy je nejen snaha rozvíjet u žáků všeobecné znalosti, schopnosti a dovednosti a vychovat z každého žáka všestranně vzdělaného člověka, ale také nabídnout žákům pestrou škálu činností, kde mohou uplatnit svůj specifický zájem, případně talent. K tomu přizpůsobujeme výuku i mimoškolní činnost.

V rámci mimoškolní činnosti organizujeme:

- společné tvořivé dílny s rodiči
- přespávací akce pro děti s programem (tzv. „víkendovky“)
- různé sportovní akce
- celoroční soutěže (šipky, stolní fotbal, air hockey)
- akce pro děti (Drakiáda, Mikuláš, Filipojakubská noc, ...)

Důraz klademe na rozsáhlý preventivní program, jejiž cílem je zapojit maximální počet žáků do mimoškolní činnosti:

- nabízíme širokou škálu zájmových kroužků
- máme fungující školní klub
- z akcí naší školy natáčíme vlastní reportáže (Blahovka TV)
- žáci mají zdarma k dispozici internet
- pro své potřeby mohou žáci využít moderní školní knihovnu
- organizujeme letní dětský tábor
- organizujeme různé kurzy (preventivní, lyžařský,..)
- organizujeme výlety a exkurze s naučnou tematikou

V rozsáhlé míře se zaměřujeme na práci se žáky s vývojovými poruchami učení. Těmto žákům věnujeme péči i mimo výuku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie školy, již chceme cíleně utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, se tvořila již při tvorbě školního vzdělávacího programu. Tvorba učebních osnov pro jednotlivé předměty pak byla vytvářena na základě těchto kritérií:

- v maximální možné míře omezit obsah učiva
- zaměřit se na znalost základních pojmů a informací
- vyčlenit dostatek časového prostoru pro samostatnou práci žáků
- maximální začlenění projektové výuky a jiných netradičních metod výuky
- praktické procvičování znalostí

Kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program se stane funkčním, pokud se podaří dosáhnout těchto cílů:

- učitelé novými metodami výuky přesvědčí žáky o jejich skrytých schopnostech a dovednostech
- vytvoří se dokonale fungující a spolupracující vazba učitel – žák – rodič (případně i PPP)

Klíčové kompetence

" Cílem vzdělávání není vytvořit z žáka neschopného encyklopedického génia, nýbrž slušného člověka, který se za pomoci osvojených znalostí, schopností a dovedností dokáže vhodným způsobem prosadit v reálném životě ".

"moto" naší školy

Smyslem a cílem základního vzdělávání je tak vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. V etapě základního vzdělávání považujeme za klíčové tyto kompetence:

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje

na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen empatie a sociálního cítění
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a efektivně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k veškeré pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni v běžných třídách. Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje žákům škola – učitelé, a to úpravou metod, postupů, forem, prostředků a hodnocení vzdělávání. Žákům je zpravidla třídním učitelem nebo učitelem jednotlivých předmětů zpracován písemný Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) dle vzoru ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Podle PLPP pracují učitelé s žáky 3 měsíce. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Pracovník ŠPP stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě, že PLPP sestavený učiteli nebude v době jeho tříměsíční platnosti dostatečně účinný a potíže žáků se budou i přes nastavená podpůrná opatření zhoršovat, bude žák odeslán s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka k vyšetření do školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Stanoví-li ŠPZ po vyšetření žáka a po dohodě s vedením školy podpůrná opatření 2. a 3. stupně, budou žákovi poskytnuta stanovená podpůrná opatření, v případě nutnosti bude podle doporučení ŠPZ žákovi vypracován individuální vzdělávací plán dle vyhlášky 27/2016 Sb. Dle doporučení ŠPZ je možné zařadit do učebního plánu žáků hodiny speciálně pedagogické péče. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ. Naším nejmladším žákům, kteří mají problémy s výslovností, je věnována také pravidelná logopedická péče.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně

nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.